

PRO-ERF

Istraživanje i jačanje dobrobiti u akademskoj zajednici

Izvešće o provedbi prvog vala istraživanja među studentima i zaposlenicima Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta

Izvešće pripremile:

dr. sc. socio. Lucija Šutić Barbarić i Ana Krnić, univ. mag. paed. soc.

Voditeljica projekta:

izv. prof. dr. sc. Ivana Maurović

Rujan 2026.

Ovo istraživanje financirano je sredstvima Europske unije kroz Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.–2026. (NPOO), u sklopu institucionalnog financiranja istraživanja Sveučilišta u Zagrebu Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta (projekt: PRO-ERF – Istraživanje i jačanje dobrobiti u akademskoj zajednici, šifra: IIP-04-PRO-ERF).

**Funded by
the European Union**
NextGenerationEU

O projektu

PRO-ERF – *Istraživanje i jačanje dobrobiti u akademskoj zajednici* četverogodišnji je institucionalni projekt Sveučilišta u Zagrebu Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta koji se provodi od 2025. do 2029. godine. Projekt je usmjeren na sustavno praćenje i unapređenje dobrobiti članova akademske zajednice – studenata, zaposlenika i alumnijskih ERF-a.

Projektom se kombiniraju longitudinalna istraživanja, dnevničke studije i kvalitativna istraživanja, a dobiveni rezultati predstavljat će osnovu za razvoj i evaluaciju aktivnosti i intervencija usmjerenih na očuvanje i jačanje dobrobiti u akademskom i profesionalnom okruženju.

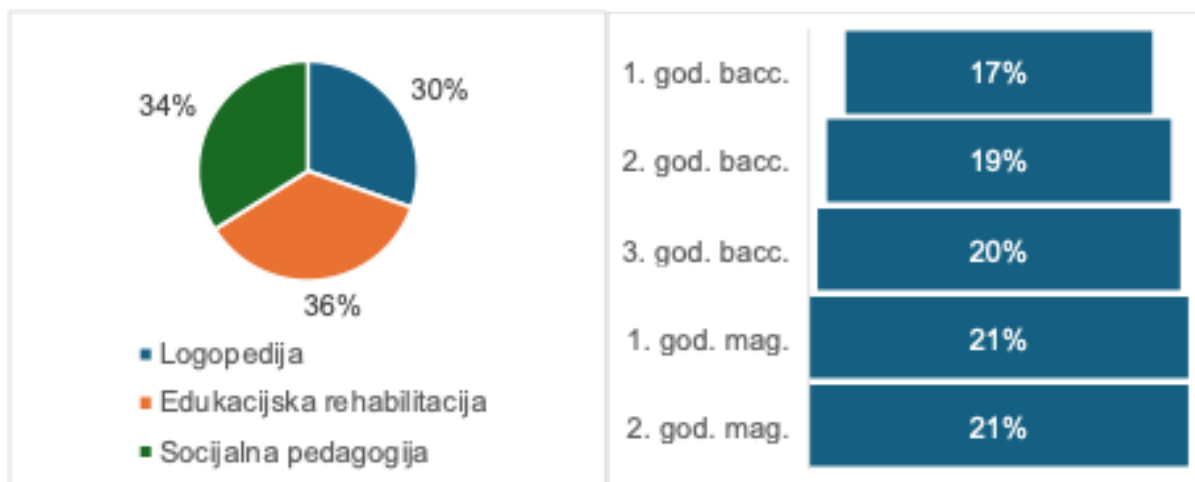
U prvoj projektnoj godini provedeno je početno istraživanje među studentima i zaposlenicima ERF-a, čiji se ključni rezultati i preporuke prikazuju u ovom izvješću.

Istraživanje među studentima

Prvi val istraživanja među studentima ERF-a proveden je tijekom svibnja, lipnja i prve polovine srpnja 2026. godine putem online upitnika. Studenti su na sudjelovanje primarno pozivani neposredno tijekom nastave, kada im je podijeljena poveznica na upitnik, a poziv je potom u dva navrata dodatno poslan putem e-pošte. Sudjelovanje je bilo dobrovoljno i anonimno.

U prvom valu istraživanja sudjelovalo je 548 studentica¹ a njihova je prosječna dob bila 21,75 godina (SD = 2,25). Čak 98% sudionica su bile redovne studentice. Kao što je grafički prikazano, podjednak je udio studentica sa sva tri studija te sa svih pet godina.

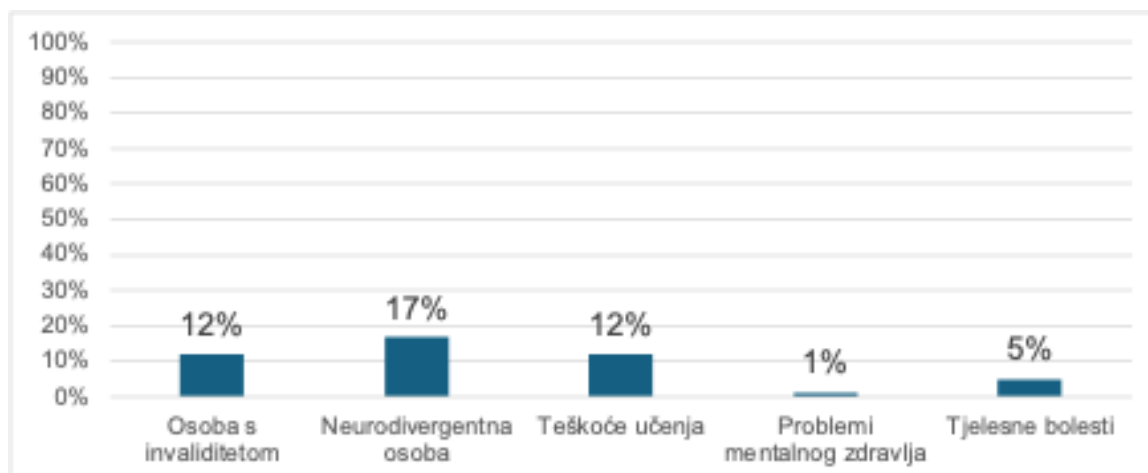
¹ Zbog činjenice da 95% sudionica čine žene, u izvješću se ženski rod koristi kao neutralna množina, pa tako "studentice" i "sudionice" označavaju oba roda.

Studentice u podjednakoj mjeri žive s roditeljima ili skrbnicima (30%), u studentskom domu (32%) te u najmu (29%). Nešto manji postotak, njih 10%, živi u vlastitom stanu ili kući. Njih 38% ne radi uz studij, dok ih većina (43%) radi povremeno. Čak 19% studentica je izjavilo kako stalno rade uz studij.

Najveći postotak sudionica, njih 62%, izveštava da njihovo kućanstvo uglavnom ili vrlo lako pokriva uobičajene mjesečne troškove. Istovremeno, čak 65% sudionica navodi kako primaju stipendiju ili neki drugi oblik financijske potpore. Većina sudionica, njih 87%, nema obvezu skrbi za člana obitelji, dok njih 7% ima tu obvezu povremenu, a 4% i redovito.

Određeni postotak studentica suočava se s teškoćama koje mogu negativno utjecati na njihovo svakodnevno funkcioniranje, prvenstveno s neurodivergentnošću, invaliditetom i teškoćama učenja. Također, 51 sudionica izjavila je kako pripada nekoj od ponuđenih manjinskih skupina, pri čemu je njih 71% navelo da su pripadnice seksualne manjine.

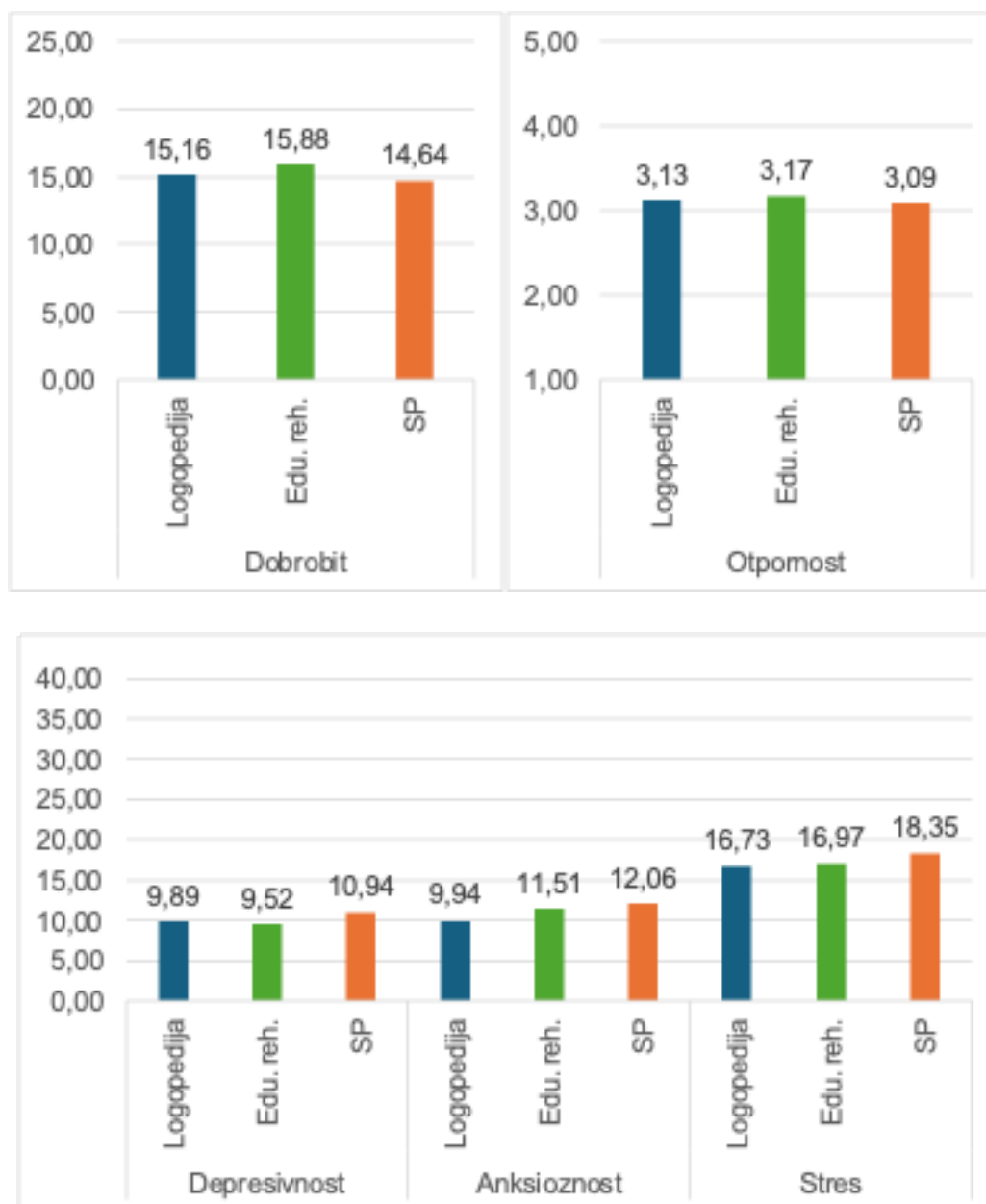
Ovim su istraživanjem ispitane dobrobit, otpornost, problemi mentalnog zdravlja, socijalna podrška, studentska angažiranost i sagorijevanje, studijski zahtjevi i resursi, zadovoljstvo studijem te samopercipirana zapošljivost studenata. U tu su svrhu korišteni sljedeći instrumenti:

Karakteristike pojedinca i okruženja	WHO-5 indeks dobrobiti (1998) Skala depresivnosti, anksioznosti i stresa (DASS-21; Lovibond i Lovibond, 1995) Kratka skala otpornosti (Smith i sur., 2008) Multidimenzionalna skala percipirane socijalne podrške (Zimet i sur., 1988)
Karakteristike studija	Studentska verzija Utrecht skale radne angažiranosti (Schaufeli i sur., 2002) Oldenburški upitnik sagorijevanja prilagođen studentima (Reis i sur., 2014) Skala studijskih zahtjeva i resursa (Mokgele i Rothmann, 2014) Skala samoperipirane zapošljivosti studenata (Rothwell i sur., 2008)

Studentice, u prosjeku, izvještavaju o dobrom mentalnom zdravlju, uz umjerene simptome anksioznosti i blage do umjerene simptome stresa, te o umjerenoj otpornosti.² No, standardne devijacije ukazuju na veliki varijabilitet u ovim varijablama.

Nadalje, aritmetičke sredine na varijablama percipirane socijalne podrške sugeriraju da sudionice imaju snažnu podršku od strane obitelji, prijatelja i druge važne osobe. Pritom je najviša percepcija podrške druge važne osobe (6,39), no značajnim procjenjuju i podršku prijatelja (6,18) i obitelji (5,62).

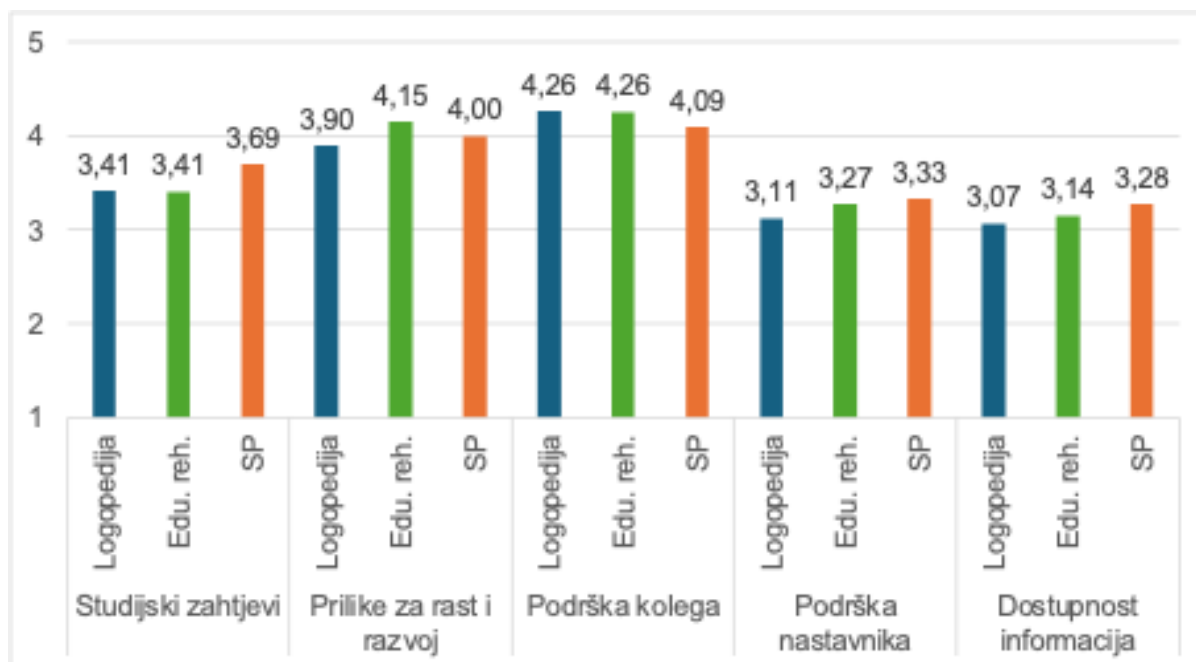
² Na grafovima su prikazani trendovi u razlikama po studijima. Nije testirana statistička značajnost prikazanih razlika.

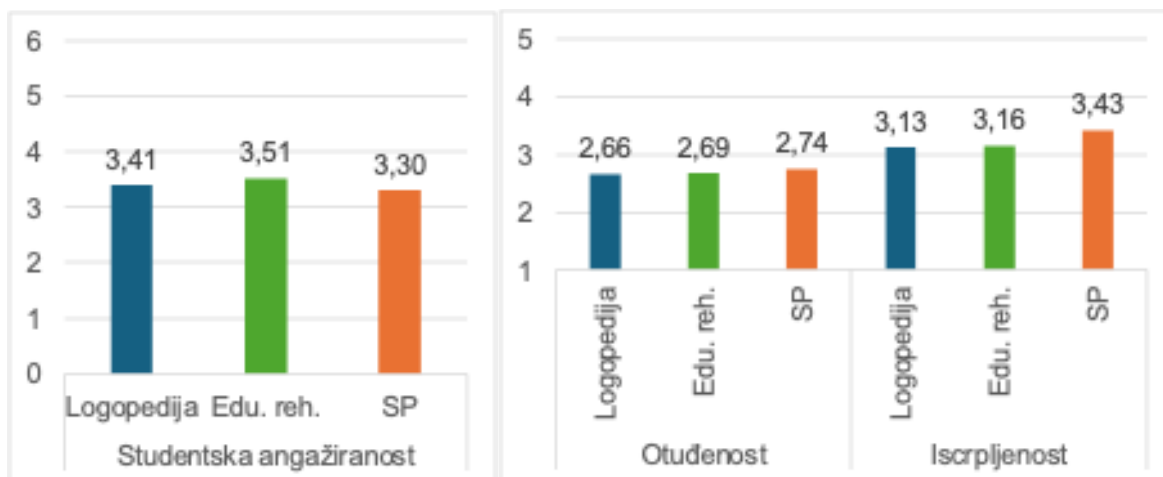
U nastavku su rezultati prikazani prema studijima. Prikazane razlike deskriptivne su prirode te ih treba tumačiti kao trendove, bez zaključivanja o statistički značajnim razlikama među skupinama.

Trendovi na grafičkim prikazima niže ukazuju da su studentice Logopedije i Edukacijske rehabilitacije podjednako izložene studijskim zahtjevima, dok su studentice Socijalne pedagogije nešto izloženije zahtjevima svog studija. Aritmetičke sredine ukazuju na podjednake prilike za rast i razvoj na sva tri studija, dok podršku kolega nešto manjom percipiraju studentice Socijalne pedagogije. Nadalje, trendovi

ukazuju na nešto nižu dostupnost informacija i podršku nastavnika na studiju Logopedije te nešto višu razinu na studiju Socijalne pedagogije.³

Studentska angažiranost na umjerenoj je razini na svim studijima, jednako kao i simptomi studentskog sagorijevanja (otuđenosti i iscrpljenosti). Pritom trendovi ukazuju na nešto izraženije simptome iscrpljenosti kod studentica Socijalne pedagogije.

³ Na grafovima su prikazani trendovi u razlikama po studijima. Nije testirana statistička značajnost prikazanih razlika.

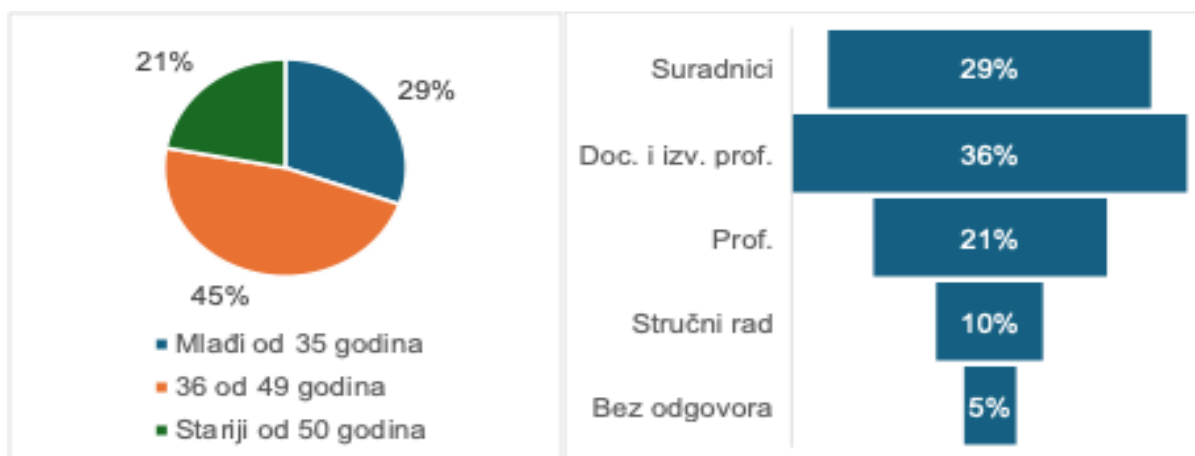
Smjernice za unapređenje dobrobiti studenata

- Osigurati studenticama mogućnost besplatnog individualnog savjetovanja s edukantima psihoterapije u okviru Centra za podršku studentima i razvoj karijera;
- Jačati otpornost studentica putem besplatnih radionica u okviru Centra za podršku studentima i razvoj karijera;
- Dodatno istražiti studentsku percepciju dostupnosti informacija i angažiranosti na studiju kako bi se adekvatno odgovorilo na njihove potrebe, što je i planirano tijekom druge godine PRO-ERF projekta.

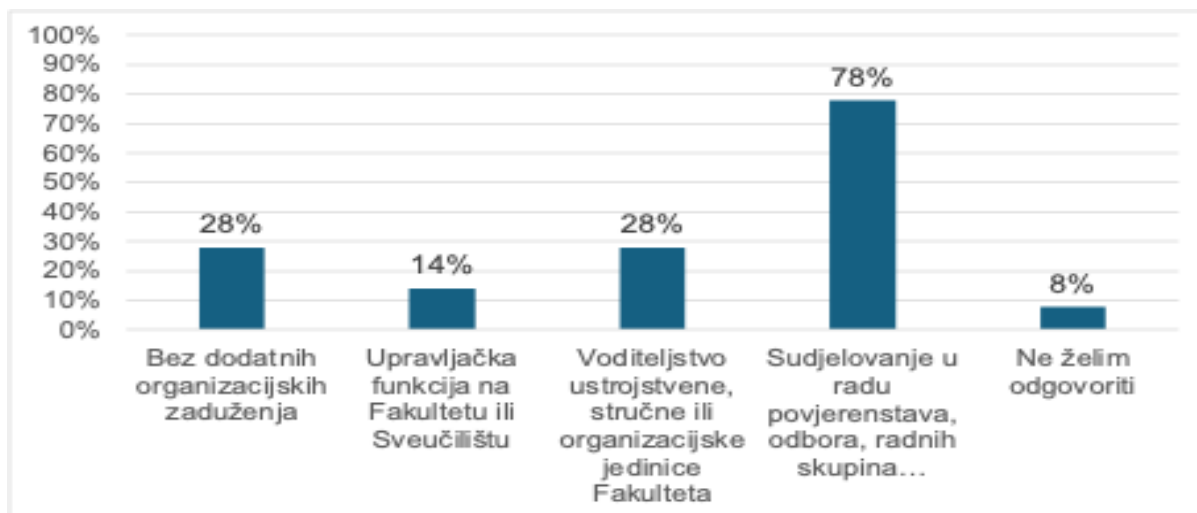
Istraživanje među zaposlenicima

Prvi val istraživanja među zaposlenicima ERF-a proveden je u lipnju i prvoj polovini srpnja 2026. godine putem online upitnika. Zaposlenici su na sudjelovanje pozvani putem službene e-pošte Fakulteta, a sudjelovanje je bilo dobrovoljno i anonimno.

U istraživanju je sudjelovalo 63 zaposlenika Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, od čega se njih 86% izjasnilo kao žena. Od preostalih sudionika, njih 10% se izjasnilo kao muškarac, dok 5% sudionika nije željelo odgovoriti na pitanje o rodnom identitetu. Kao što je grafički prikazano, u uzorku prevladavaju osobe u dobi od 36 do 49 godina te one zaposlene na mjestima docentice ili izvanredne profesorice.

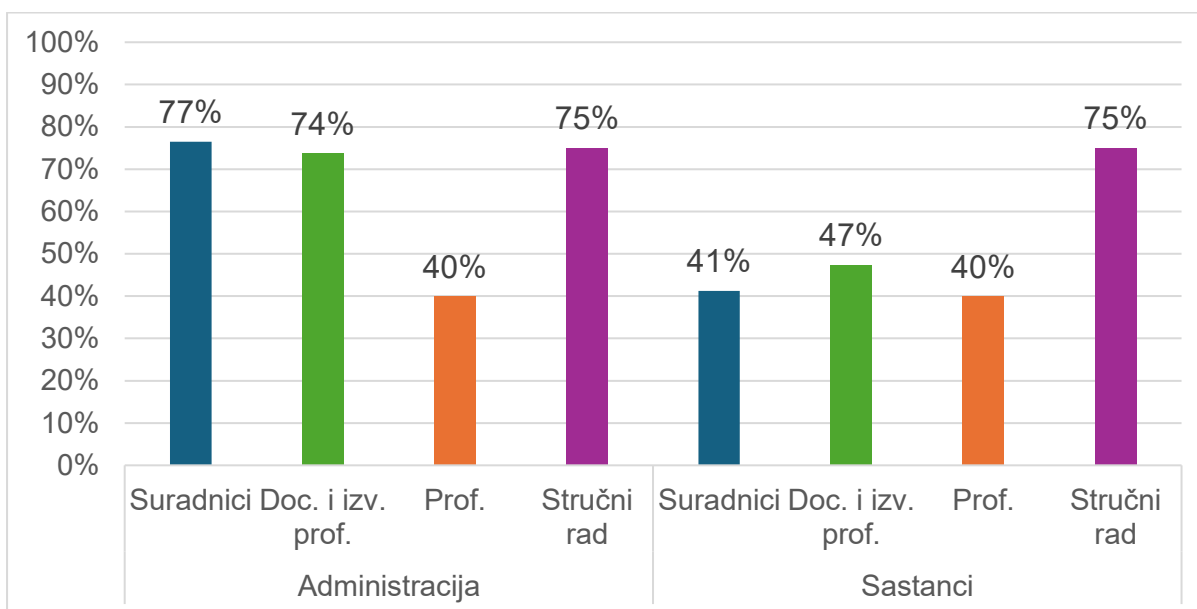
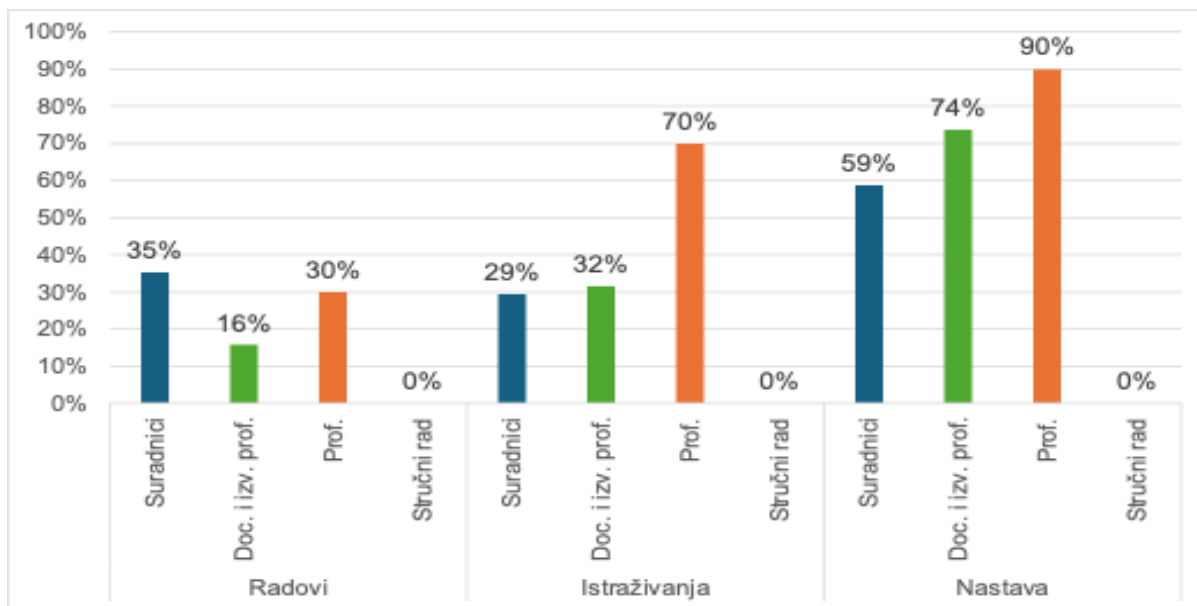
Većina sudionica ne bavi se samo redovnim nastavnim, znanstvenim ili stručnim i administrativnim obvezama, već imaju i dodatna organizacijska zaduženja na Fakultetu ili Sveučilištu. U najvećem postotku je riječ u sudjelovanju u radu povjerenstava, odbora, radnih skupina ili drugih tijela.

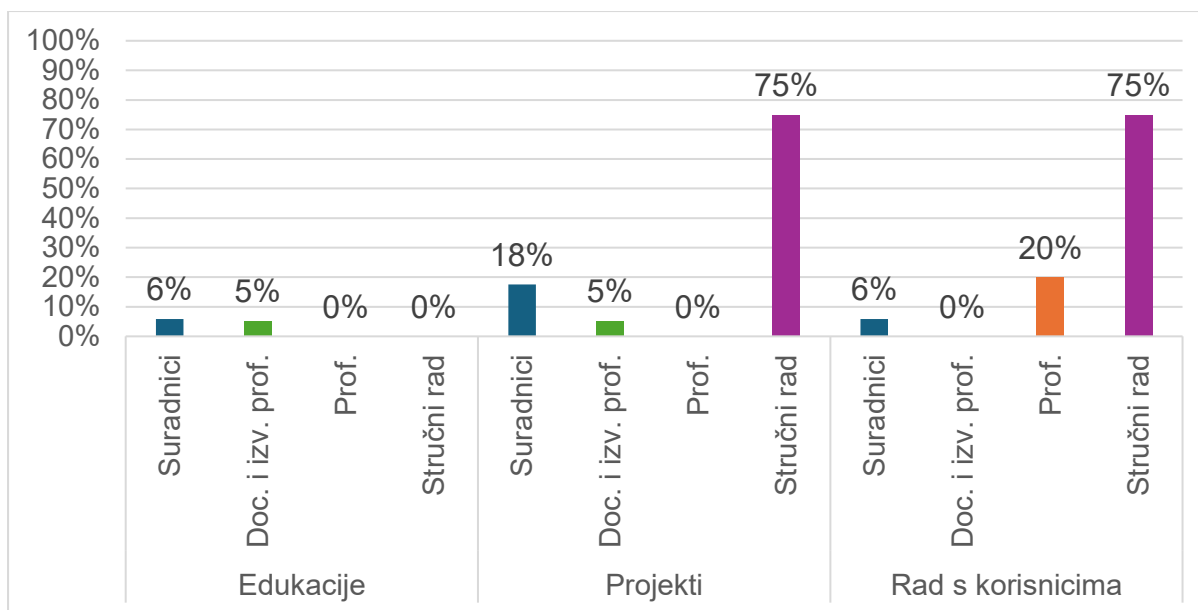

U nastavku su rezultati prikazani prema skupinama radnih mjesta. Prikazane razlike deskriptivne su prirode te ih treba tumačiti kao trendove, bez zaključivanja o statistički značajnim razlikama među skupinama.

Trendovi pokazuju kako svi zaposlenici, neovisno o radnom mjestu, većinu svog vremena provode baveći se administracijom i sudjelujući na sastancima. Redoviti profesori i profesori u trajnom znanju, kao i docenti i izvanredni profesori najveći postotak radnog vremena troše na nastavu i provedbu znanstvenih istraživanja, dok oni na suradnički radnim mjestima nešto više vremena provode u pripremi znanstvenih radova. Zaposlenici na stručnim radnim mjestima najviše vremena troše na izravan rad s korisnicima te provedbu projekata.⁴

⁴ Na grafovima su prikazani trendovi u razlikama prema radnom mjestu. Nije testirana statistička značajnost prikazanih razlika.

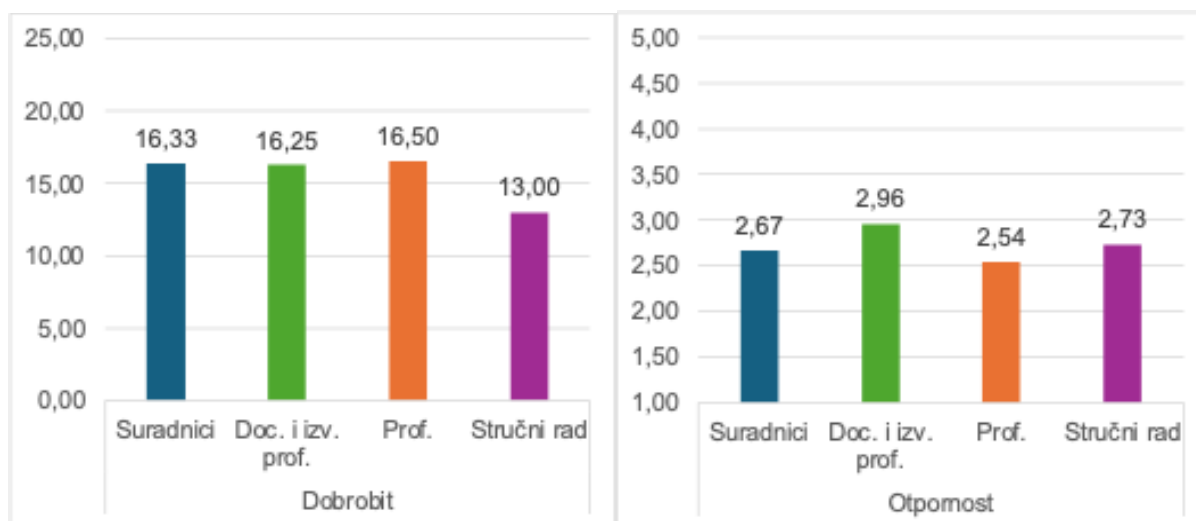

Ovim su istraživanjem ispitane dobrobit, otpornost, radna angažiranost, sagorijevanje, ovisnost o radu, konflikt rad-obitelj i obitelj-rad, radni resursi, organizacijska ograničenja te obavljanje zadataka koji spadaju u akademski „kućanski rad“. U tu su svrhu korišteni sljedeći instrumenti:

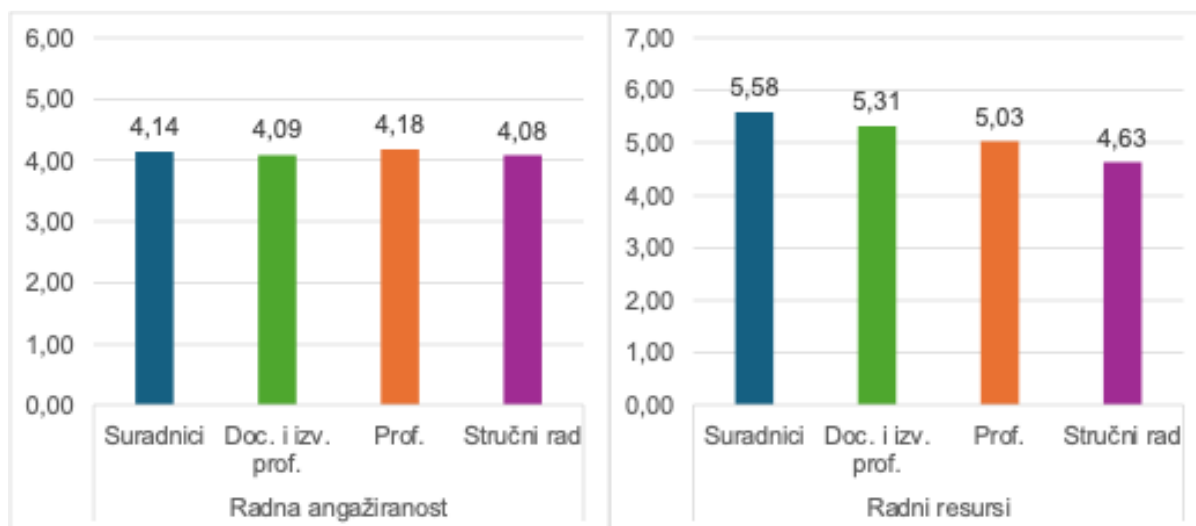
Karakteristike pojedinca i okruženja	WHO-5 indeks dobrobiti (1998) Kratka skala otpornosti (Smith i sur., 2008)
Karakteristike posla	Utrecht skala radne angažiranosti (Schaufeli i sur., 2006) Oldenburški upitnik sagorijevanja (Demrouti i Bakker, 2008) Nizozemska skala ovisnosti o radu (DUWAS-10; Schaufeli i Tavis, 2004) Skala konflikta rad-obitelj i obitelj-rad (Netemeyer i sur., 1996) Pitanja o radnim resursima Subskala organizacijskih ograničenja (Spector i Jex, 1998) Pitanja o obavljanju zadataka koji spadaju u akademski "kućanski rad" (prema Kalm, 2019)

Trendovi prikazani na grafovima ukazuju na prosječno dobru mentalnu dobrobit nastavnika ERF-a, no sudionici zaposleni na stručnim radnim mjestima iskazuju, u

prosjeiku, nešto niže razine dobrobiti. Kada je riječ o otpornosti, trendovi upućuju na umjerene vrijednosti, pri čemu su nešto više razine zabilježene kod docentica i izvanrednih profesorica.⁵

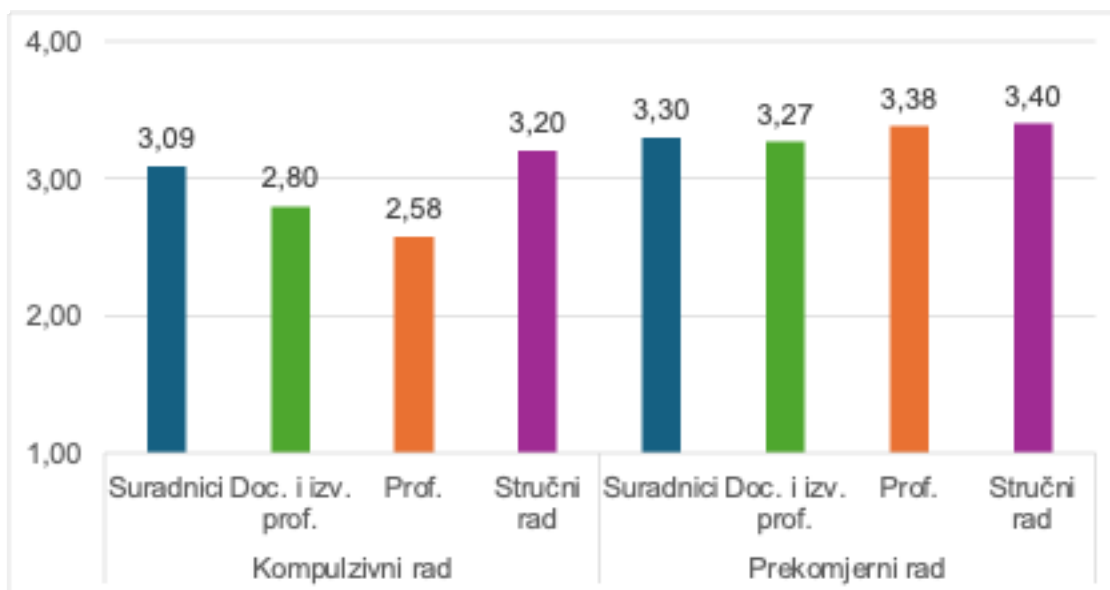
Radna angažiranost zaposlenica ERF-a prosječno je visoka u svim skupinama radnih mjesta obuhvaćenih istraživanjem, a isto vrijedi i za percipiranu razinu radnih resursa. Pritom zaposlenici na stručnim radnim mjestima izvještavaju o nešto nižim razinama radnih resursa, a asistenti i viši asistenti o nešto višim razinama.⁶

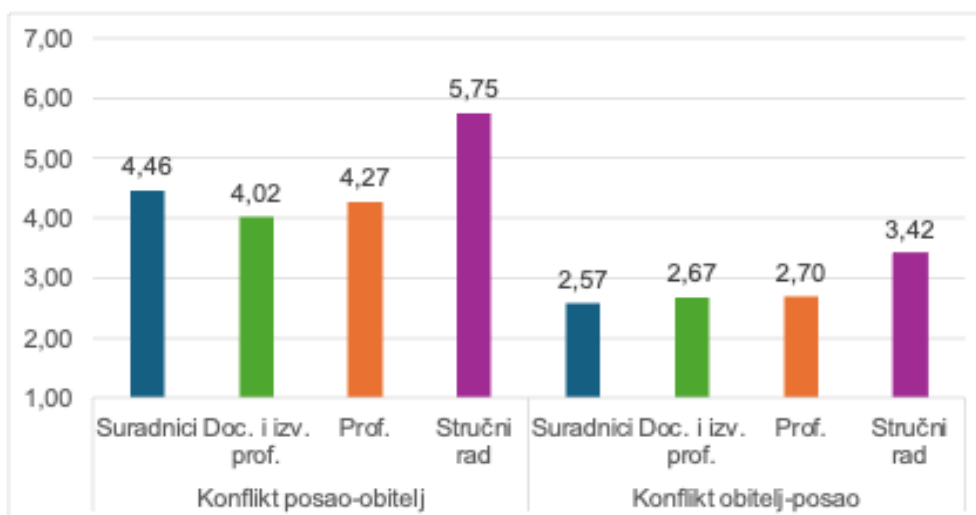
Uz visoku radnu angažiranost i dostupnost radnih resursa, trendovi ukazuju i na vrlo visoke razine prekomjernog i kompulzivnog rada. Kompulzivni rad, koji se odnosi na nemogućnost pravovremenog završavanja s poslom i neprekidno razmišljanje o istom,

^{5,7} Na grafovima su prikazani trendovi u razlikama prema radnom mjestu. Nije testirana statistička značajnost prikazanih razlika.

pritom je najizraženiji kod sudionika zaposlenih na suradničkim i stručnim radnim mjestima, dok je prekomjerni rad podjednako izražen neovisno o skupinama radnih mjesta.⁷

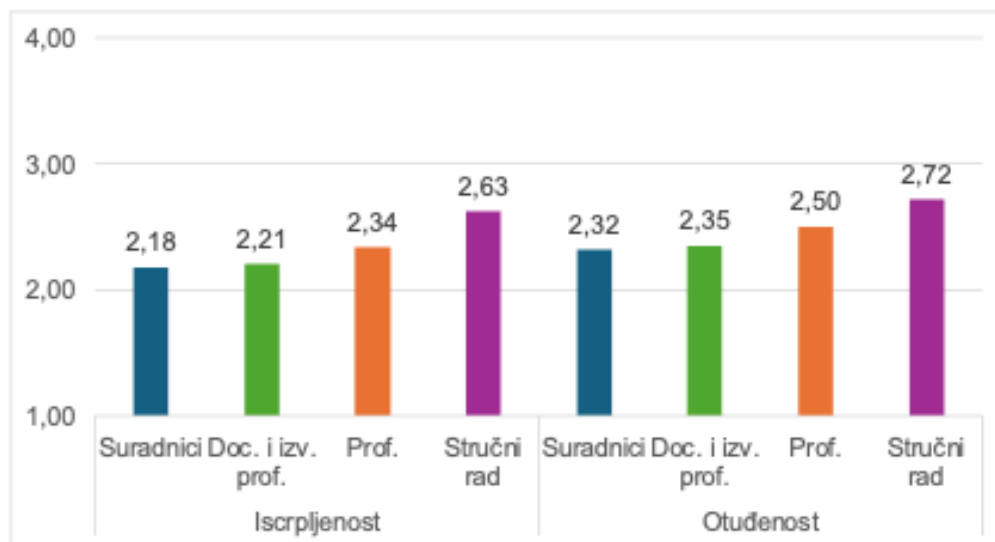

Nadalje, rezultati ukazuju na to da je kod svih skupina zaposlenica konflikt između posla i obitelji (procjena stupnja u kojem posao utječe na obiteljski i privatni život) izraženiji od konflikta između obitelji i posla (procjena stupnja u kojem obitelj ometa poslovne obveze). Iz grafičkog prikaza vidljivo je da najviše razine obaju oblika konflikata bilježe zaposlenici na stručnim radnim mjestima, pri čemu je osobito izražen konflikt između posla i obitelji.⁸

^{7,9} Na grafovima su prikazani trendovi u razlikama prema radnom mjestu. Nije testirana statistička značajnost prikazanih razlika.

Na subskalama profesionalnog sagorijevanja, prosječne su vrijednosti umjerene i relativno slične kod različitih skupina zaposlenika. Najviše razine iscrpljenosti i otuđenosti, u prosjeku, iskazuju zaposlenice na stručnim radnim mjestima, dok su najniže vrijednosti otuđenosti i iscrpljenosti vidljive kod sudionica na suradničkim radnim mjestima.⁹

Dodatni uvidi zaposlenika

Odgovori na otvorena pitanja dodatno osvjetljavaju pojedine aspekte radnog okruženja i dobrobiti zaposlenika. Kao važni čimbenici izdvajaju se kvaliteta međuljudskih odnosa i organizacijske klime, mogućnost usklađivanja poslovnog i privatnog života, očekivanje stalne dostupnosti te pritisak povezan s radnim opterećenjem i profesionalnim napredovanjem. Pojedini odgovori upućuju i na važnost hijerarhijskih odnosa te suradnje među ustrojbenim jedinicama.

Prijedlozi zaposlenika za unapređenje radnog okruženja najviše se odnose na smanjenje administrativnog opterećenja i unapređenje digitalnih procesa, jasniju i pravedniju raspodjelu radnih zadataka i opterećenja, transparentnije procedure i očekivanja te kvalitetniju komunikaciju i suradnju. Istaknuta je i potreba za kvalitetnijim

⁹ Na grafovima su prikazani trendovi u razlikama prema radnom mjestu. Nije testirana statistička značajnost prikazanih razlika.

mentoriranjem i podrškom zaposlenicima, boljim radnim uvjetima te dostupnošću oblika podrške usmjerenih na dobrobit i mentalno zdravlje zaposlenika.

Smjernice za unapređenje dobrobiti zaposlenika

- Dodatno istražiti razloge zbog kojih zaposlenici toliko vremena troše na administrativne zadatke kako bi se adekvatno odgovorilo na njihove potrebe, što je i planirano tijekom druge godine PRO-ERF projekta;
- Unaprijediti internu komunikaciju i suradnju među zaposlenicima i ustrojbenim jedinicama te povećati jasnoću procedura, uloga i očekivanja.
- Osigurati zaposlenicima na stručnim radnim mjestima mogućnost besplatne intervizije i/ili supervizije;
- Istražiti potrebu za intervizijom kod zaposlenika na suradničkim i znanstveno-nastavnim radnim mjestima.
- Ponuditi zaposlenicima intervenciju usmjerenu na jačanje dobrobiti na radnom mjestu, uključujući pristupe poput *job craftinga*, odnosno osnaživanje zaposlenika da aktivno oblikuju pojedine aspekte svog posla u skladu sa svojim snagama, potrebama i radnim resursima